

ĎÁBLÍK

Elektronický zpravodaj pro členy a přátele Cally • Číslo 200 • Vychází 15. srpna 2020

Milí čtenáři,

to se tak člověk vydá na výlet do České Kanady. Na informační tabulce Lesů ČR si přečte citát z jakési básně o hlubokých lesích a zurčících bystřínách a očekává chladivý stín v horkém červencovém odpoledni. A takto navnazen se pak několik hodin opéká na prudkém slunci a putuje téměř apokalyptickou krajinou. Paseky od obzoru k obzoru lemují vysoké hromady smrkových klád, často bez kůry. Tisíce smrkových pařezů v zákrytu na vyprahlé půdě. Nádrže s růžovou tekutinou, klády růžové, zakryté plachtami nebo s cedulkami s varující černou lebkou. Turistické rozcestníky a značky na smrkových pařezech uříznutých ve výšce očí. A kolem těch pasek další, částečně už mrtvé smrkové monokultury, které čekají, až přijde řada i na ně. Ta krajina není úplně pustá. Sem tam narazíte na porost mladých buků, jinde jsou na pasekách výstavky borovic, modřínů nebo listnáčů. Ale bylinné a keřové patro téměř neexistuje, ptáčí zpěv se ozývá jen ojediněle a na kládách postříkaných jedy neobjevíte téměř žádný hmyz. V té spoušti se lesníci pokoušejí paseky zalesňovat, někdy i s pomocí listnatých sazeniček, ačkoli smrčků je pořád spousta.

Bylo by příliš jednoduché svalit veškerou vinu za stav našich lesů na klimatickou změnu, jak se to zhusta děje. Kdyby naše lesy byly druhově a věkově pestřejší, určitě by se s teplými a suchými roky vyrovnaly lépe, než smrkové plantáže. Změna klimatu jen nasvítla problémy, s nimiž se české lesnictví potýká a na které jeho kritici upozorňují už po léta. Dlouhá léta fungovaly státní lesy jako spolehlivá pokladnička, ze které do státního rozpočtu plynuly pravidelné příjmy. Pokladnička se však porouchala a politici, policie i veřejnost začali hledat viníky. Nelze vyloučit, že někteří lesní manažeři opravdu selhali, ovšem v současné situaci těžko hledat dobré a všeobecně přijatelné řešení.

Těžko uvěřit, že mnoho lidí (včetně ministra zemědělství) si stále neuvědomuje, jak hlubokou proměnou musí české lesnictví projít. Pěstování smrku v míře, na kterou jsme si všichni tak nějak zvykli, je nenávratně pryč. Nepomůže nám škodolibé posmívání se lesníkům ve stylu „my jsme to říkali“, protože jejich dnešní pozice je nezáviděníhodná a obtížná. Nepomůže ani obviňování ochranářů, že kůrovec se kvůli bezzásahovým zónám rozšířil ze Šumavy po celé republice, neboť je to kravina na kvadrát. Nepomůže nám ani vysazování exotických dřevin, jako třeba v poslední době velmi diskutované douglasky. Co by naopak pomoci mohlo, je spolupráce všech možných skupin na obnově druhově rozmanitých lesů, které budou svým složením odpovídat stanovištním podmínkám a postupně se přizpůsobovat klimatickým změnám.

Nepochybuji o tom, že většina lesníků má přírodu a les upřímně ráda. I proto je v dlouhodobé perspektivě vidím spíše jako spojence ochrany přírody, přestože současné spory na Šumavě, v Jeseníkách nebo v Moravské Amazonii tomu příliš nenasvědčují. Krize v našem lesnictví se však může stát stejně tak katastrofou, jako i příležitostí.

Jiří Řehounek

V OBSAHU TAKÉ NAJDETE

Sliby chyby ministra Havlíčka	str. 8-9
Pozvánky na akce	str. 17-23

Les

Dnešní fotoblog se volně vztahuje k úvodníku tohoto čísla. Fotografie ukazují mrtvé smrkové lesy na třech místech České republiky a dokumentují, jak velký problém představuje rozpad smrkových monokultur. Ukazují také, jak hlubokou proměnou by muselo české lesnictví projít, aby dokázalo tomuto problému čelit.

Jiří Řehounek

Česká Kanada

Česká Kanada

České Švýcarsko

Lužické hory

S olovem stále i v mokřadech

V červenci Česká republika zablokovala předem dohodnuté hlasování států Evropské unie o olověné munici pro lov ptáků. Evropská komise přišla s velice kompromisním návrhem, který by zakázal používání olověné munice v mokřadech a v okruhu 100 metrů kolem nich. Pojem mokřad definoval návrh v souladu s Ramsarskou konvencí o ochraně mokřadů, jejímž signatářem je naše země od roku 1990. Otravy vodních ptáků a dalších živočichů olovem tak prozatím nebude Evropská unie řešit jednotně.

„Ze strany České republiky šlo evidentně o předem připravenou taktiku, jak zablokovat hlasování, které by čeští obhájci olova se svým nesmyslným názorem prohráli. Takto jsme prohráli všichni – ostatní členské státy, které věřily, že jednou odsouhlasený postup platí, i příroda a ptáci,“ komentoval na webu postup naší vlády Zdeněk Vermouzek, ředitel České společnosti ornitologické, která se problematice olova soustavně věnuje.

Více informací najdou zájemci na webu ČSO zde: <https://www.birdlife.cz/cervenec-zda-budeme-nadale-travit-ptaky-olovem/>.

Jiří Řehounek

Sýčci letos vyvedli rekordních 95 mláďat

Kriticky ohroženým sýčkům obecným se letos dařilo. Odborníci z České společnosti ornitologické (ČSO) a Ústavu biologie obratlovců AV ČR letos napočítali v jádrové oblasti výskytu sýčků v severních Čechách 95 mláďat této malé sovy. Ornitologové silný rok přičítají dostatku hrabošů, kterými se v době jejich hojnosti mladí sýčci přednostně živí. Až následující roky ukáží, jaký vliv měla letošní úspěšná sezóna na populaci kriticky ohrožených sýčků, kterých nyní v ČR zbývá asi posledních 100 párů.

Pro některé zemědělece byl nadbytek hrabošů pohroma. Pro sýčky, další sovy a dravce požehnáním. Zejména díky dostatku hlodavců sýčci vyvedli minimálně 95 mláďat, což je o třetinu víc než loni a také historicky nejvíce za dobu, kdy ČSO detailně sýččí populaci sleduje. „Sýčci běžně mívají 3 až 5 mláďat, ale my jsme letos objevili 5 snůšek se 6 mláďaty a 1 snůšku se 7 mláďaty. Při kontrole budek jsme zjistili, že sýčci měli velké zásoby hrabošů. V jedné budce jsme jich napočítali dokonce 21. Sýčci ze silného hrabošního roku těžili opravdu významně,“ sděluje Martin Šálek, hlavní koordinátor ochrany sýčků.

„Velký počet mláďat sýčků je skvělá zpráva, ale až následující roky ukáží, jaký vliv měl letošní rok na celkovou populaci sýčků. Pomoci s tím mají i ornitologické kroužky. „Letos jsme okroužkovali 81 mláďat, což je historicky nejvyšší počet. Díky kroužku zjistíme, jak je daný sýček starý a kde se narodil a také, jak daleko od místa svého narození si našel nové teritorium,“ říká Miroslav Bažant, terénní pracovník ochrany sýčků z ČSO.

Bohužel jen malá část mláďat sýčků se dožije následujícího roku, kdy už se může stát rodičem. „Tato malá sovička často umírá pod koly aut nebo v technických pastech, jako jsou napáječky pro dobytek, komíny, roury či sudy s vodou, kde se mohou sýčci utopit. V takových pastech hyne třetina sýčků, u kterých známe příčinu úmrtí,“ vysvětluje Bažant.

Hlavním důvodem, proč sýček ubývá z české krajiny, je intenzivní zemědělství a s ním spojený úbytek velkého hmyzu, kterým se sýček živí. Z naší dříve nejpočetnější sovy s desítkami tisíc párů je nyní sova nejohroženější, jejíž páry se počítají už jen na desítky. „Abychom sýčky podpořili, chráníme je přímo v terénu. Spolupracujeme s farmáři, domlouváme šetrnější hospodaření, na louky umísťujeme berličky, ze kterých mohou sýčci lovit, a na farmách vyvěšujeme budky a zároveň odstraňujeme nebezpečné technické pasti,“ sděluje Bažant.

Ochránci sýčků letos spočítali 33 hnízdění, přičemž dvě třetiny z nich byly ve speciálních budkách a třetina v dutinách domů a jiných staveb. „Původně sýčci hnízdili v dutinách starých stromů. Teď už je najdeme výhradně v blízkosti lidí, většinou na farmách. Tam, kde sýčci jsou, pro ně vyvěšujeme speciální budky, které jsou bezpečné před predátory, jako jsou kuny a kočky. Letos v budkách sýčci vyvedli 71 mláďat, což jsou tři čtvrtiny ze všech zjištěných. To je ohromný ochrannářský úspěch a také ujištění, že cílená ochrana sýčků má význam,“ říká Šálek.

Více o sýčkovi a jak mu pomoci lze zjistit na webu <https://www.birdlife.cz/sycek-obecný/>.

Tisková zpráva ČSO (redakčně upraveno)

Každý desátý druh včel a motýlů je kvůli pesticidům či úbytku přirozených stanovišť v Evropě ohrožený vyhynutím

Ve své nové zprávě Evropský účetní dvůr kritizuje Evropskou komisi a členské státy za neschopnost zastavit pokles volně žijících opylovačů. Jejich úbytek zapříčiněn zejména průmyslovým zemědělstvím zásadně ohrožuje naši schopnost produkovat potraviny.

Mezi volně žijící opylovače patří kromě čmeláků a volně žijících včel také motýli, mravenci a jiné druhy hmyzu. Každý desátý druh včel a motýlů v Evropské unii je však ohrožen vyhynutím, celkové stavy monitorovaných motýlů klesly od roku 1990 o 38 %. Celosvětově je pak vyhynutím ohroženo přes dvě pětiny hmyzu. Na opylovačích přitom v EU závisí růst téměř 80 % zemědělských plodin a divokých květin mírného pásma. Světové ekonomické fórum považuje pokles biologické rozmanitosti za jedno z pěti největších dlouhodobých rizik, kterému lidstvo čelí.

Hlavními příčinami úbytku jsou dlezprávy kromě klimatické změny zejména intenzifikace zemědělství a používání umělých pesticidů a hnojiv. Opylovačům naopak prospívá ekologické, maloplošné a diverzifikované zemědělství a stejně tak i rozmanitá krajina a omezení používání pesticidů.

Návrh Společné zemědělské politiky pro následující roky, na základě kterého se budou rozdělovat evropské dotace pro zemědělce, ochranu opylovačů přímo neřeší. Evropský účetní dvůr zároveň už v dřívějších zprávách poukázal, že dosavadní podoba zemědělských dotací není schopna zajistit ochranu opylovačů a naopak vcelku jejich situaci zhoršují. Zejména se tak děje kvůli nízkým požadavkům, které si členské státy v nárocích na vyplacení dotací kladou. Cílené snahy Evropské komise situaci zlepšit jsou přitom zatím neúčinné.

Evropský účetní dvůr také kritizuje pochybnou praxi členských států, jako jsou žádosti o výjimky ze zákazu používání neonicotinoidů, pesticidů pro opylovače zvláště nebezpečných. Velké mezery má také proces schvalování nových pesticidů, který funguje na základě zastaralé směrnice a nehodnotí dopady pesticidů na volně žijící opylovače.

„Na opylovačích jsme závislí a neustálý pokles jejich počtů je alarmující. Doslova si podřezáváme větev, na které sedíme. První, co můžeme nyní udělat, je připravit novou Společnou zemědělskou politiku, která podpoří a motivuje zemědělce v přechodu k ekologickému zemědělství a k obnově krajinných prvků, ve kterých hmyz a opylovači najdou svůj životně důležitý prostor. Zatím se však nezdá, že by k tomu Ministerstvo zemědělství ve svých dosavadních přípravách směřovalo,“ říká Martin Rexa z Hnutí DUHA.

Tisková zpráva Hnutí DUHA (redakčně upraveno)

Počítání nožiček

Autoři kreslených či loutkových příběhů o hmyzu se musí vyrovnávat s jedním vizuálním problémem. Jak pojmut kresby hmyzích hrdinů, aby byli dětem blízcí, a zároveň zachovat jejich alespoň přibližnou podobu? Někteří to řeší redukcí počtu končetin na čtyři, např. autoři večerníčku o včelích medvídcích.

Redukcí na dvě nožičky a dvě ručičky prošla také včelka Májka, ovšem v jejích příbězích už nejde o pravidlo, neboť mravenci nebo kobylka (luční koník Hop) mají po šesti končetinách. Což už působí poněkud chaoticky.

Ale když už jsme u těch kobylek, ani znalec hmyzu Ondřej Sekora není úplně konzistentní. Nejenže mají jeho hmyzí hrdinové rozdílný počet končetin, ale dokonce se mu přihodilo, že jejich počet se v různých příbězích liší u stejného druhu. Ferdův koník má na některých ilustracích nohou šest a na jiných čtyři. Tak co byste chtěli po dnešních animátorech...

Jiří Řehounek

VYŠLO

Pracovní listy o netopýrech

V rámci projektu "Skrytý život v památkách - výpravy za tajemstvím létajících savců" vytvořila Česká společnost pro ochranu netopýrů (ČESON) dva nové pracovní listy pro děti - Netopýři v podzemí a Netopýři v parcích. Můžete je využít při výletech nebo si je zkuste vylustit jen tak. Všechny dosud vydané pracovní listy jsou ke stažení zde: <http://napude.sousednetopyr.cz/hrajte-si-s-netopyry/>.

Převzato z webu ČESON

Vláda přijala zákon o podpoře jaderné energetiky. Kolik zaplatíme za nové Dukovany, se z něj nedozvíme

Vláda schválila zákon předložený ministerstvem průmyslu, kterým chce legalizovat podpůrná schémata používaná při vyjednávání s ČEZ o novém bloku v Dukovanech. Zejména jde o garantované výkupní ceny pro elektřinu z nových jaderných reaktorů, které se následně rozpočítají do účtů všem jejím odběratelům. Ale ani to nestačí, a tak zákon definuje bezúročnou státní půjčku na stavbu firmě ČEZ. Zákon tak má vyřešit problém, že na současném energetickém trhu již nové jaderné bloky z ekonomických důvodů prakticky

nemají šanci.

Návrh zákona, který upravuje pravidla podpory nových jaderných reaktorů, je připraven pod krycím názvem „[zákon o opatřeních k přechodu České republiky k nízkouhlíkové energetice](#)“. Skutečnost, že se týká výhradně jaderné energetiky, je ovšem patrná hned ze základních pojmů, kde je stanoveno, že nízkouhlíková výroba elektřiny musí být vybavena jaderným reaktorem.

Hlavním ustanovením zákona je závazek státu platit nejméně 30 let za elektřinu vyrobenou v nových jaderných elektrárnách provozovatelům těchto zdrojů cenu, která pokryje náklady provozovatele a přiměřený zisk. Zákon nestanoví horní limit, kterého cena může dosáhnout.

Z pohledu spotřebitele není zřejmé, jaká část nákladů na podporu nových jaderných bloků se promítne do plateb za elektřinu a jakou pokryje státní rozpočet. Rozhodnutí o výši částky, kterou zaplatí odběratelé elektřiny, bude podle návrhu zákona v kompetenci Energetického regulačního úřadu.

Cena, kterou bude stát provozovatelům jaderných elektráren garantovat, bude sjednávána samostatně u konkrétních projektů, zákon ji neupravuje. Například pro cenu elektřiny z připravovaného nového bloku v jaderné elektrárně Dukovany bude rozhodující smlouva mezi státem a ČEZ, jejíž sjednání se očekává v roce 2024.

Zásadním problémem dosavadního procesu přípravy nového bloku v Dukovanech, jehož součástí je ipředkládaný zákon, zůstávají přehnaně optimistické odhady nákladů na výstavbu. Při porovnání s pokročilými projekty v Evropě a ve Spojených státech vycházejí náklady na blok s výkonem 1200 MW v rozmezí 8,4 až 9,6 miliard eur i v teoretickém případě, že by byl postaven za jednu noc a finanční náklady se tím pádem podařilo eliminovat.

Edvard Sequens, energetický konzultant sdružení Calla, řekl: *“Zákon bez věrohodných ekonomických analýz, kolik bude podpora nového reaktoru stát, je otevřeným šekem pro ČEZ placený z účtů spotřebitelů elektřiny a českých daňových poplatníků. Tvrzení ministra Havlíčka, že elektřinu pro spotřebitele zlevní, je naprostou chimérou.”*

Karel Polanecký, energetický expert Hnutí DUHA, řekl: *„Zákon stanoví principy podpory jaderných reaktorů, nikoli konkrétní částky. Spotřebitelé elektřiny a státní kasa se musí připravit na situaci, kdy investor projektu přijde s návrhem, který bude odpovídat srovnatelným zahraničním projektům. Klíčovou otázkou je, zda existuje cena tak vysoká, že by ji stát v zájmu spotřebitelů odmítl garantovat.“*

Tisková zpráva Cally a Hnutí DUHA

Řízení o umístění dálkového vedení z Temelína probíhá na Ministerstvu pro místní rozvoj již více než čtyři a půl roku

Na základě žádosti firmy ČEPS, a. s., z ledna 2016 probíhá na Ministerstvu pro místní rozvoj územní řízení o umístění stavby vysokonapěťového dálkové vedení z obce Kočín u JE Temelín do obce Mírovka u Havlíčkova Brodu, aniž je zřejmé, kdy a jak bude rozhodnuto.

Děti Země přitom své námitky, v nichž hlavně upozornily na zbytečnost stavby a na absenci řady podkladů, poslaly již 16. listopadu 2017. Podle nich u velkých staveb ani nový stavební zákon nezajistí významné zkrácení délky povolovacího řízení.

„Jen velmi stěží si dovedu představit, že by se reálně naplnily opakované sliby ministryně a Ropáka 2019 Kláry Dostálové, že by nyní připravovaný nový stavební zákon zkrátil celé povolování nějaké velké stavby na jeden rok, pokud jen toto jedno řízení o umístění tohoto dálkového vedení probíhá na samotném MMR zatím více než čtyři a půl roku. A pokud ano, tak úřednictvo nebude v tak krátkém čase schopné pečlivě prostudovat všechny podklady a ani zohlednit všechny střety různých zájmů, takže aby splnilo zadání politiků na vyšší rychlost, tak bude muset kvalitní rozhodování spíše předstírat,“ tvrdí předseda Děti Země Miroslav Patrik.

Podle Děti Země jen průběh tohoto územního řízení pro nové dálkové vedení z Jihočeského kraje do Kraje Vysočina délky více než 120 kilometrů ukazuje, že sliby hnutí ANO o snadném a rychlém získání jednoho velkého povolení pro velké stavby budou znamenat jen další výrazné omezení účasti veřejnosti a další potíže ve státní správě, která má v takových řízeních chránit různé veřejné zájmy, ale bude mít svázané ruce.

„V našich námitkách z listopadu 2017 jednak upozorňujeme, že žádost má řadu nedostatků, takže je nutné ji doplnit, a dále si myslíme, že když se nové jaderné zdroje nebudou v JE Temelín stavět, ale bude to v JE Dukovany, tak je zcela předčasná či spíše zbytečná toto dálkové vedení povolovat a stavět,“ říká dále Patrik.

Ministerstvo životního prostředí pro stavbu tohoto dálkového vedení vydalo podle zákona č. 100/2001 Sb. dne 26. dubna 2011 souhlasné závazné stanovisko EIA, které pak dne 28. dubna 2020 o pět let prodloužilo.

Tisková zpráva Děti Země (redakčně kráceno)

Sliby chyby ministra Havlíčka

Věcný záměr zákona o zapojení obcí do výběru úložiště se opět nedostane ani na jednání vlády, projednávání nekvalitního návrhu ministerstva průmyslu bylo v Legislativní radě vlády přerušeno. Je tak již jisté, že do konce volebního období vlády legislativa, která měla posílit možnosti samospráv při rozhodování o úložišti, nevznikne. Zákon je obcím, na jejichž území stát hledá úložiště, slibován již od roku 2011, od roku 2016 s jeho vznikem počítá také nový atomový zákon. Urychlené dokončení návrhu zákona se zapojením obcí do jeho připomínkování [slíbil](#) na jednání se starosty 17. července 2019 ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček.

Na zaslané připomínky ale Havlíčkův úřad nebral zřetel a [verze připravovaná pro vládu](#) tak byla v rozporu

se svazy zastupujícími zájmy více než 4 700 měst a obcí z celé republiky – Svazem měst a obcí, Sdružením místních samospráv i Platformou proti hlubinnému úložišti. Shromáždění členů Platformy k němu vydalo své [kritické stanovisko](#).

Ministerskému návrhu zákona obce vytýkají zejména:

- Navržená míra zapojení obcí a veřejnosti do procesu rozhodování o výběru lokality pro úložiště je naprosto nedostatečná. Skutečně efektivní může být jen tehdy, pokud obce či veřejnost mohou ovlivnit, zda v dané lokalitě vůbec bude proces pokračovat. To lze zajistit jedině uložením povinnosti Správy úložišť vyžádat si před zahájením konkrétního řízení souhlas dotčených obcí.
- Předložený návrh věcného záměru téměř zcela opomíjí zapojení veřejnosti a dělá z občanů obcí prakticky pouhé staty při povolovacích řízeních.
- Návrh neřeší postupy při vyhledávání lokality pro úložiště, které by zabránily jejich častým účelovým změnám, jaké se donedávna děly. Rovněž by bylo vhodné zakotvení kritérií pro jednotlivé fáze procesu výběru do zákona.
- V návrhu chybí systémové nastavení kompenzací pro obce pro celý proces vyhledávání a výběru lokality pro úložiště, jeho povolování a provoz.

Představitelé obcí reálně nemají příliš možností, jak obhajovat zájmy svých občanů při hledání místa pro úložiště a proto i ohlášený výběr čtyř finálních lokalit vnímají jako uspěchaný. Spolurozhodování samospráv je princip běžně používaný v mnoha demokraticky vyspělých zemích a rozhodně pak v těch, kde již pokročili v povolování úložiště. Rovněž evropská směrnice Rady 2011/70/EURATOM požaduje, aby se veřejnost mohla účinně účastnit rozhodování týkajícího se nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem.

Petr Klásek, starosta obce Chanovice a mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti, řekl: „V červenci tomu byl rok, kdy zástupci měst a obcí z devíti lokalit v ČR byli ujišťováni ministrem Havlíčkem, jak se s jeho působením změní přístup státu, začnou se vyplácet kompenzační příspěvky obcím a bude urychleně projednán zákon, který celý proces zprůhlední a zajistí práva obcím a lidem ve vytipovaných místech. Osobně nyní toto setkání nazývám „Havlíčkovy sliby chyby“.“

„Pro dotčené obce se za více jak rok nic nezměnilo. Ministerstvo průmyslu a Správa úložišť vše rozhodují z Prahy a to formou „o nás, bez nás“. Podněty a připomínky k návrhu zákona společně vypracované obcemi byly zavrženy. Zákon není a státní úřední mašinerie válcuje lidi v lokalitách. Jak ministr Havlíček, tak ředitel Správy úložišť Prachař nám v praxi předvádí, co je to arogance moci.“

Platforma proti hlubinnému úložišti sdružuje 51 členů (35 obcí a měst a 16 spolků) za účelem prosazování takového způsobu hledání řešení problému vyhořelého jaderného paliva a radioaktivních odpadů, který bude otevřený, průhledný a v němž obce a veřejnost budou mít zákony dostatečně garantované možnosti hájit své oprávněné zájmy. www.platformaprotiulozisti.cz

Tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti

Vznikla petice proti přípravě hlubinného úložiště jaderného odpadu v lokalitě Janoch

Po oznámení výběru čtyř preferovaných lokalit po další průzkumy pro umístění hlubinného úložiště, mezi kterými se ocitla i lokalita Janoch, jak Správa úložišť pojmenovala území mezi Temelínem a Purkarcem, to začalo mezi místními vřít. Mnozí se teprve nyní dozvěděli, co na ně státní úřady nachystaly. A vznikla petice proti přípravě hlubinného úložiště jaderného odpadu v lokalitě Janoch. Chcete-li ji podepsat a sebrat třeba i nějaké podpisy navíc, můžete si ji stáhnout zde <http://www.nechcemeuloziste.cz/cs/lokality/ete-jih/nazory-ete-jih/petice-proti-priprave-hlubinneho-uloziste-jaderneho-odpadu-v-lokalite-janoch.html>.

Najdete tam také kontakty na členky petičního výboru, kterým petiční archy pošlete. Průběžně můžete další informace získávat na facebookovém profilu STOP JANOCH <https://www.facebook.com/groups/295011095277542/>.

Edvard Sequens

PETICE

proti přípravě hlubinného úložiště jaderného odpadu v lokalitě Janoch

dle č. 18 Listiny základních práv a svobod a zákona č. 85/1990 Sb. o právu petičním

My, níže podepsaní občané, nesouhlasíme s vyhledáváním místa pro hlubinné úložiště radioaktivního odpadu v okolí **obcí Hluboká nad Vltavou, Dříteň, Olešník, Temelín** v tzv. **lokalitě JANOCH** u Temelína a prostřednictvím této petice žádáme o vyřazení lokality JANOCH z míst, na kterých je hlubinné úložiště hledáno.

Již v minulosti utrpěla tato část jižních Čech velké ztráty kvůli výstavbě Jaderné elektrárny Temelín. Tehdy byly zničeny celé vesnice, domy lidí, kteří byli nuceni své domovy opustit. Nyní bojujeme za záchranu zdravého životního prostředí, které nám tu po obrovském zásahu do krajiny postavením jaderné elektrárny Temelín zbylo.

Děkujeme.

Za petiční výbor:

Mgr. Jana Horáková, Purkarec 28, 373 43 Hluboká nad Vltavou

Mgr. Kateřina Faktorová, Nová Ves 19, 375 01 Týn nad Vltavou

V Plané nad Lužnicí se bude pálit plast, místní nedostali možnost se vyjádřit

Společnost C-Energy Planá bude v teplárně v Plané nad Lužnicí pálit plastový odpad, aniž by místní obyvatelé dostali možnost se k tomu vyjádřit. Areál teplárny se při tom nachází přímo ve městě, jen několik stovek metrů od obytné zástavby. Existují navíc náznaky, že se v novém zařízení bude kromě odpadu spadajícího do kategorie „ostatní“ pálit také odpad nebezpečný.

Zmiňované zařízení nese název EVECONT a společnost C-Energy Planá si ho nechala v areálu teplárny nainstalovat firmou EVECO Brno. EVECONT má roční kapacitu pouze 2 400 tun, nedosahuje tedy limitu 2 500 tun spáleného odpadu ročně, od kterého je nutné, aby zařízení

před svou stavbou prošlo procesem posuzování vlivů na životní prostředí (EIA). Místní obyvatelé, město ani širší veřejnost tak nedostali možnost se k jeho provozu v rámci takového procesu vyjádřit.

V tiskové zprávě, kterou společnost C-Energy vydala 28. srpna 2019, se při tom píše: „*Primárním posláním je využít v jednotce EVECONT odpady, které vzniknou v těsném sousedství jednotky – tedy*

především v průmyslové zóně Planá nad Lužnicí.“ Podle jiných informací by výhradním dodavatelem plastů, které budou v EVECONTu páleny, měla být společnost Rumpold, provozující mimo jiné také spalovnu nebezpečných odpadů ve Strakoniciích. Lze se tedy domnívat, že alespoň část odpadu, který má zařízení spalovat, může být znečištěna průmyslovou výrobou a může tak spadat do kategorie „nebezpečného odpadu“ místo odpadu „ostatního“. V takovém případě je ovšem nutné, aby záměr procesem posuzování vlivů na životní prostředí prošel i v případě, že je takzvaně podlimitní. EVECO Brno chce zařízení EVECONT prodávat také dalším zájemcům o jeho provoz. Společnost při tom předpokládá, že v nových zařízeních se bude likvidovat nejen plastový odpad, ale mimo jiné také nebezpečný odpad z nemocnic nebo čistírenské kaly.

Tvůrci EVECONTu ho nazývají „zařízením pro environmentálně šetrné využití“ plastového odpadu, ve skutečnosti však jde o klasické ZEVO, tedy takzvané zařízení na energetické využití odpadů, kde jsou plasty páleny. Plasty stejně jako většina dalších materiálů, které jsou tímto způsobem likvidovány, jsou při tom vyráběny z ropy. Jde tedy o pálení fosilních paliv, stejně jako v případě uhlí, pouze v jiné formě. Provoz zařízení EVECONT naopak nijak nepřispívá k recyklaci odpadů nebo k předcházení jejich vzniku. Rozhodně tedy nelze říct, že by nové zařízení bylo „environmentálně šetrné“. Naopak, jeho provoz odvádí pozornost od skutečného problému, kterým je příliš velké množství produkovaných odpadů a malá míra jejich recyklace, znovupoužívání materiálů nebo kompostování a využívání bioodpadu.

Podle vyjádření společnosti C-Energy Planá je zařízení EVECONT pouze předvojem pro později plánovanou výstavbu mnohem větší spalovny, která by měla mít kapacitu zhruba 50 000 tun odpadů ročně.

Tisková zpráva sdružení Arnika

ROPÁK ROKU A ZELENÁ PERLA ZA ROK 2019

V časopise ALTERNATIVA, který vydávaly Děti Země, byly v roce 1992 poprvé publikovány materiály „Spolku krušnohorských ropáků“, z nichž vyplývá, že na Zemi dochází k dichotomii dvou vysoce vyspělých druhů – Homo sapiens sapiens (člověka moudrého) a Petroleus mostensis (ropáka bahnomilného).

Celkem 86 členů nezávislé Komise ze 103 rozhodlo o vítězi 28. ročníku ankety „Ropák roku“ o anti ekologický čin (osoba, která se prosazováním nějaké stavby či záměru, vydáním rozhodnutí či budováním stavby nejvíce zasloužila o poškození životního prostředí) a 25. ročníku ankety „Zelená perla roku“ o anti ekologický výrok. Po představení vítězů obou anket v minulém čísle Dáblíka se dnes podíváme na další místa Ropáka 2019.

V anketě Ropák 2019 se na dalších místech umístili

2) Ing. Miroslav Toman, CSc., ministr zemědělství (nestr. za ČSSD) – Ústecký kraj, Česká republika (230 bodů)

- za podporu výstavby ekologicky a ekonomicky sporného jezu u Děčína za 5,2 miliardy korun přes území NATURA 2000, který má na Labi na Ústecku zajistit plavební hloubku 140 cm během 345 dní v roce a další rozvoj vodní dopravy v celé ČR, přestože podle odborného stanoviska Správy NP České Švýcarsko z listopadu 2018 nelze v ČR žádné reálné a funkční kompenzační opatření zajistit, a to například svou aktivní účastí na jednání politiků a zástupců státních a samosprávných orgánů a institucí v dubnu 2019 v Děčíně a účelovým zpochybňováním odborných studií od dvou univerzit, které byly podkladem pro vydání stanoviska o nemožnosti zajistit kompenzace,

- za unáhlenou podporu plošného použití chemického přípravku Stutox II proti hrabošům polním, které na začátku srpna 2019 povolil Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (s řadou podmínek, např. že povolení umožňuje použít jed rozhozem jen v místech s kalami výskytem hrabošů v určených okresech apod.), aniž vyčkal na vyžádané stanovisko Ministerstva životního prostředí, které ve shodě

s ornitology, zoology a myslivci následně varovalo před rizikem zbytečných úhynů jiných druhů živočichů, včetně zvláště chráněných, a to požitím přímo jedu nebo uhynulých hrabošů, takže doporučovalo provádět hlubokou orbu či umístování jedu do nor, a dále upozornilo, že zemědělci pro aplikaci přípravku budou muset v řadě případů požádat i o povolení orgány ochrany přírody, pokud jejich pozemky spadají do režimu příslušného zákona; ministr sice povolení za čtyři dny pozastavil, avšak Česká inspekce životního prostředí na konci srpna upozornila, že prověřuje 120 žádostí na plošné použití jedu a že zahájila šest správních řízení.

3) doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D., MBA, místopředseda české vlády a ministr průmyslu a obchodu (nestr. za hnutí ANO) – Kraj Vysočina (158 bodů)

- za prosazování výstavby pátého bloku v Jaderné elektrárně Dukovany o max. výkonu kolem 1200 MW za jím uváděných asi 160 miliard korun, ačkoliv je zřejmé, že reálné náklady budou výrazně vyšší a stavbou by došlo k pokračující centralizaci české energetiky, ke snížení potřebných investic do úspor energie a rozvoje obnovitelných zdrojů, k další produkci vysoce radioaktivního odpadu a k vysušování krajiny v okolí.

4) Ing. Jaroslava Pokorná Jermanová, zastupitelka Benešova a hejtmanka Středočeského kraje (hnutí ANO) – Středočeský kraj (153 bodů)

- za dlouhodobou snahu urychlovat přípravu středočeské trasy dálnice D3 z Prahy do Nové Hospody délky kolem 59 km za cca 62 miliard korun, která se má od roku 2025 začít stavět přes rekreačně a přírodně cenné území Posázaví, Neveklovska a Českého Meránu, ačkoliv trasa probíhá geologicky komplikovaným a navíc poddolovaným územím na Jílovsku, ovlivní krajinný ráz a povrchové a podzemní vody a škodlivě zasahuje do biotopů více než 65 zvláště chráněných druhů organismů (řízení z důvodu silného rizika tzv. systémové podjatosti Krajského úřadu Středočeského kraje, včetně hejtmanky, na základě stanoviska Ministerstva životního prostředí z února 2019 probíhá na Krajském úřadě Plzeňského kraje), takže je naopak nutná pečlivá a vysoce odborná příprava, přičemž probíhá i politický tlak na asi desítku obcí dotčených dálnicí, které mají proti její trase výhrady; rychlé a kvalitní spojení Prahy a jižních Čech může přitom zajistit dálnice D4 kolem Příbrami a Písku, modernizace silnice I/3 z Mirošovic na jih k Meznu s výstavbou třetích pruhů, obchvatů a mimoúrovňových křižovatek a se zastřešením trasy mezi Benešovem a zámeckým parkem v Konopišti a také modernizace železničního koridoru na České Budějovice.

5) Ing. Jan Skalický, předseda představenstva Vodní cesty, a. s., a předseda Asociace DOL (ODA) – Ústecký kraj, Česká republika (115 bodů)

- za vehementní prosazování výstavby jezu u Děčína za 5,2 miliardy korun přes území NATURA 2000, tj. evropsky významných lokalit Labské údolí a Porta Bohemica s bobrem evropským a s bahnitými náplavy břehů se vzácnou vegetací, který má na české části Labe na Ústecku zajistit plavební hloubku 140 cm během 345 dní v roce a další rozvoj vodní dopravy v celé ČR, přestože nelze doložit dopravní potřebnost v době klimatických změn a ekonomickou efektivnost stavby a přestože podle odborného stanoviska Správy NP České Švýcarsko z listopadu 2018 nelze v ČR žádné reálné a funkční kompenzační opatření zajistit, a to například svoláním jednání politiků a zástupců státních a samosprávných orgánů a institucí v dubnu 2019 do Děčína na podporu této ekologicky, dopravně a ekonomicky sporné stavby,

- za vehementní a trvalé prosazování výstavby plavebního kanálu Dunaj-Odra-Labe délky kolem 420 km za asi 582 miliard korun, příp. údajně ekonomicky efektivní větve Dunaj-Odra za asi 281 miliard korun, do roku 2045 na základě výsledku studie proveditelnosti z října 2018, ačkoliv představuje významný negativní vliv na přírodu a krajinu a dopravní, ekonomická i právní hlediska nemají věrohodné opodstatnění a ačkoliv efektivnější je spíše rozvoj železniční dopravy, a to například svým vystoupením na 18. veřejném slyšení Senátu P ČR na téma „Potřebuje Česká republika vodní koridor Dunaj – Odra – Labe?“ v červnu 2019.

6) JUDr. Vladimír Kremlík, ministr dopravy (nestr. za hnutí ANO) – Pardubický kraj, Ústecký kraj, Česká republika (100 bodů)

- za předložení návrhu novely zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, v prosinci 2019 do vlády, který by mj. umožňoval vytváření fiktivního souhlasného podkladového závazného stanoviska k ochraně různých veřejných zájmů, včetně na ochranu životního prostředí, pokud by ho příslušný úřad nestihl do šedesáti dní vydat, čímž vzniká riziko, že může být v dalších fázích povolování stavby zrušeno a stavebník nebude přesně vědět, zda stavba splňuje všechny potřebné požadavky, přičemž dalším rizikem může být předkládání podrobné dokumentace až při vydávání kolaudačního souhlasu před zahájením provozu, kdy se mohou ukázat různé nedostatky, které bude nutné nákladně řešit (rizika novely také kritizuje stanovisko Legislativní rady vlády),
- za podporu prodloužení vodní cesty na Labi do Pardubic pro nákladní dopravu za asi 4 miliardy korun, včetně plavebního kanálu u Přelouče, ačkoliv by mohlo dojít ke škodlivým zásahům do biotopů desítek zvláště chráněných druhů organismů a ačkoliv dopravní potřebnost a ekonomická efektivnost nebyla přesvědčivě doložena,
- za podporu zlepšování plavebních podmínek na Labi výstavbou jezu u Děčína za 5,2 miliardy korun, ačkoliv významný škodlivý vliv na dotčené území NATURA 2000 nelze podle odborného stanoviska Správy NP České Švýcarsko listopadu 2018 reálně a funkčně kompenzovat.

7) Ing. Martin Vlasák, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Pardubického kraje – Pardubický kraj (61 bodů)

- za povolení výjimky ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v červnu 2019 ke škodlivému zásahu modernizace plavebního stupně Srnojedy za téměř 420 miliónů korun do biotopů devíti zvláště chráněných druhů živočichů, kterou v září 2019 Ministerstvo životního prostředí zrušilo, neboť mj. chyběly doklady, jak modernizace zajistí zvýšení přepravy nákladů po Labi od státní hranice až do Pardubic, pokud chybí plavební kanál u Přelouče a jez u Děčína, a dále nedošlo k řádnému vypořádání předložených zpráv Nejvyššího kontrolního úřadu, který investice na Labi bez přednostního vyřešení vyšší splavnosti u Děčína jako rizikové stále kritizuje; Ředitelství vodních cest ČR v prosinci 2019 svou žádost o povolení výjimky raději stáhlo, takže řízení bylo zastaveno, přičemž od září 2016 šlo již o druhý pokus tuto výjimku získat,
- za vydání změny č. 20 integrovaného povolení podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, v červnu 2019 s povolením výjimek z emisních limitů pro rtuť (na roky 2021 až 2027) a pro oxidy dusíku (na roky 2021 až 2029) při spalování uhlí v elektrárně Chvaletice, kterou v listopadu 2019 Ministerstvo životního prostředí zrušilo, neboť nebyly řádně vypořádány všechny připomínky účastníků řízení, chyběly přesvědčivé údaje o vyšších nákladech na dodržení obou limitů, než by byly přínosy pro ochranu ovzduší, povolení výjimky na tak dlouhou dobu nebylo pečlivě odůvodněné atd.; řízení nově probíhá u Krajského úřadu Olomouckého kraje, přičemž o žádosti firmy Sev.en EC, a. s., nebylo dosud pravomocné rozhodnuto.

8) MVDr. Václav Gargulák, generální ředitel Povodí Moravy, s. p. – Jihomoravský kraj (59 bodů)

- za zodpovědnost při předložení oznámení EIA v říjnu 2019 na změnu manipulačního řádu pro Vodní dílo Nové Mlýny, jenž by umožnil na střední a dolní nádrži zvýšení hladiny vody o 35 cm s cílem získat navíc 9 milionů m³ vody pro zavlažování 5 tisíc hektarů vinic a sadů a usychající lužní lesy na území Soutoku s tvrzením, že současně dojde ke zlepšení ochrany ptáků, hlavně rybáka obecného, v ptačí oblasti na střední nádrži a v přírodní rezervaci Věstonická nádrž, přičemž kvalita tohoto oznámení byla velmi nízká, neboť řada škodlivých vlivů, včetně kumulativních, nebyla řádně vyhodnocena nebo jen zavádějícím způsobem, takže na základě vyjádření veřejnosti a orgánů ochrany přírody Ministerstvo životního prostředí v únoru 2020 požaduje v závěrech zjišťovacího řízení pečlivým způsobem vypracovat podrobnou dokumentaci EIA.

9) Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje a poslanec Poslanecké sněmovny P ČR (hnutí ANO) – Olomoucký kraj (48 bodů)

- za podporu rozšíření průmyslové zóny Technologický park Olomouc – Hněvotín u dálnic D46 a D35 o asi 44 hektarů v rámci schválení aktualizace Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje v září 2019 mj. i s tvrzením, že podle memoranda z roku 2012 zde má být Národní biomedicínské a biotechnologické centrum, ačkoliv plocha v blízkosti obce, která s rozšiřováním stávající zóny nesouhlasí, patří mezi nejúrodnější půdy a je zdrojem pitné vody pro obec a na území kraje bylo možné pro toto centrum najít jiné plochy, včetně brownfields, přičemž tu existuje obava, že na dotčených pozemcích developerské a stavební společnosti GEMO, a. s., se vybudují spíše další sklady, neboť pro centrum stačí plocha o velikosti nanejvýš 5 hektarů; petici proti zóně podepsalo kolem 2.500 osob.

10) Ing. Dan Ťok, ministr dopravy a poslanec Poslanecké sněmovny P ČR (nestr. za hnutí ANO) – Česká republika (20 bodů)

- za předložení návrhu usnesení české vlády v únoru 2019 ke schválení Koncepte vodní dopravy pro období 2016-2023 se 65 stavbami za cca 26 miliard korun mj. s tvrzením, že „byla stanovena žádná kompenzační opatření dle zákona č.114/1992 Sb.“ za škodlivý zásah do území NATURA 2000 jezem u Děčína, přičemž podle odborného stanoviska Správy NP České Švýcarsko z listopadu 2018 nelze v ČR žádné reálné kompenzační opatření zajistit, takže by vláda vědomě porušila české zákony i právo Evropské unie (navíc území dotčené jezem u Děčína i plavebním kanálem u Přelouče nebyla do ledna 2020 stále ještě součástí území soustavy NATURA 2000, neboť tomu rezort dopravy téměř patnáct let účelovými a zavádějícími argumenty bránil); česká vláda schválení této koncepte v únoru 2019 raději stáhla z jednání.

11) Jozef Banetka, jednatel společnosti CAUDETE s. r. o. – Jihomoravský kraj (19 bodů)

- za odpovědnost při neoznámení znečišťování ovzduší drcením suti v areálu zemědělského družstva v Mikulově, které v červenci 2019 navíc probíhalo za vysoké prašnosti, takže společnost dostala od České inspekce životního prostředí pokutu ve výši 200 tisíc korun, přičemž šlo již o třetí pokutu, neboť za nesprávné skladování materiálu k recyklaci v Břeclavi – Poštorné a za nepovolené drcení suti v Rakvicích dostala společnost v červnu 2015 pokutu 100 tisíc korun a za neoznámení a nesprávné drcení suti v Chudčicích dostala v listopadu 2017 pokutu ve výši 80 tisíc korun, tzn. při svém podnikání opakovaně a účelově na území Jihomoravského kraje porušuje zákon.

12) RNDr. Tomáš Ehl, referent oddělení ochrany životního prostředí a památkové péče Magistrátu města Přerova – Olomoucký kraj (5 bodů)

- za vydání povolení ke kácení jednoho stromu (vrby) a keřů na ploše 2.631 m² v trase dálnice D1-0136 Říkovice – Přerov v prosinci 2019, které v květnu 2020 v rámci přezkumného řízení zrušilo Ministerstvo životního prostředí společně s potvrzujícím rozhodnutím Krajského úřadu Olomouckého kraje z března 2020, neboť nedošlo k řádnému vypořádání připomínek zúčastněného spolku, nebylo zřejmé, na základě jakých podkladů bylo rozhodováno, jakým způsobem došlo k funkčnímu a estetickému vyhodnocení kácených dřevin a chybělo uložení přiměřené náhradní výsadby dřevin za způsobenou ekologickou újmu, což představuje závažné porušení zákona oběma orgány ochrany přírody; Ředitelství silnic a dálnic ČR v červnu 2020 svou žádost o vydání povolení ke kácení raději stáhlo, takže řízení bylo zastaveno.

Tisková zpráva Děti Země

V příštím díle přineseme přehled Zelených perel na dalších místech.

Hlasujte v anketě Strom roku 2020

Hledáme stromy s nejsilnějšími příběhy. Hlasováním v anketě podpoříte novou výsadbu a péči o stromy. Seznamte se s příběhy finalistů ankety Strom roku. Podpořte váš oblíbený strom prostřednictvím DMS nebo online. V posledním týdnu je hlasování tajné a na webových stránkách nenajdete průběžné počty hlasů. Hlasujte do 11. října! www.stromroku.cz

Nadace Partnerství

Jihočeský kraj zastupuje Lípa sv. Jana Nepomuckého

Druh stromu: Lípa srdčitá

Stáří stromu: 200 let

Obvod stromu: 130 cm

Nakloněná lípa je žijící památkou na zaniklé řemeslo vorašství, ekologickou těžbu a přepravu dřeva. U této lípy se překládala halštatská sůl z budějovické Solnice na vory do Prahy. Lípa stojí vedle kapličky postavené v roce 1708 pravděpodobně zásluhou plavců (vorařů, šífařů, loďařů). V jejím výklenku je umístěna socha sv. Jana Nepomuckého, který je jejich patronem. Voraři se u něj

modlili za šťastnou plavbu.

Navrhovatel: Česko-anglické gymnázium, České Budějovice

Lokalita: Zátkovo nábřeží, České Budějovice

UDĚLEJ SI SÁM

Hmyzí rehkovník

Původně jsme chtěli mít na balkóně klasický hmyzí hotel. Netušili jsme, zda se v šestém patře paneláku ujme, ale zkusili jsme to. Jenže nám při stavbě došly dutinky, takže jsme ho vloni nechali rozestavěný. A dostavily se nejen samotářské včely, kutilky a zlatěnky, ale i rehkové. Náš hotel se jim zalíbil a dostavěli ho sami.

Vloni vyvedl rehčí pár dvě várky potomků (druhou na konci července). Letos se u nás usadili rehkové opět a druhá várka opustila hnízdo už v první polovině července. Rehkům jsme pomohli i se stavebním materiálem, když jsme si všimli, že samička staví hnízdo ze substrátu, který vybírá z našich květináčů. Na misce jsme jí předložili seno, které během jednoho dopoledne odnesla do hmyzího hotelu. Došlo nám, že na okolních trávnících na jaře stavební materiál po jejich posekání prostě nebyl k sehnání.

Nevím, zda lze náš úspěšně aplikovat i na jiných balkónech. Rozhodně se ale nebojte umístit hmyzí hotel, rehkovník nebo hmyzí rehkovník i dost vysoko. Pokud je v okolí dostatek potravy, hoteloví hosté si vás najdou a užijete si spoustu zajímavého pozorování.

Jiří Řehounek

ZAOSTŘENO ENVIROSKOPEM

Vybrali jsme pro vás ze 400 různých tipů na výlety po Jihočeském kraji, které všechny najdete v databázi Envirooskop na webu www.envirooskop.cz. Jeho zpracovatelem je jihočeská Krajská síť environmentálních center KRASEC.

Hradiště Svákov (lat: 49.267, lon: 14.6924)

Na hradišti Svákov vás ovanou dávné časy, ze stejnojmenné rozhledny na ostrohu nad řekou Lužnicí vychutnáte krásný rozhled po kraji.

K hradišti, z něhož dodnes zůstal znatelný ochranný val, vedou dvě cesty. Delší procházka od mostu přes řeku Lužnici vede alejí lip a dubů po žluté značce podél řeky. Skýtá nádherné pohledy na řeku i na rozhlednu na 40 metrů vysokém ostrohu. Cesta vás dovede k informační tabuli, nedaleko níž je studánka s léčivým Svákovským pramenem. Od cedula půjdete do kopce po žluté značce ke kapličky Panny Marie Bolestné, přes zaniklé hradiště až rozhledně. Na rozhledně je schránka s návštěvní knihou a s textem o historii rozhledny. Od rozhledny lze seběhnout zpět k informační tabuli zkratkou okolo altánku.

Hradiště o rozloze cca 4 hektary má dobře zachovalý obvodový val. Existovalo již v době halštatské cca 700 let př.n.l. Hradiště leželo na obchodní cestě a přespávali tu obchodníci. Na přelomu 19. a 20. století proběhly na hradišti archeologické výzkumy, které valy výrazně narušily. Byly zjištěny stopy požárů, které

svědčí o násilném zániku hradiště. Místo bylo prý využíváno i později obyvateli Soběslavi, kteří se sem uchýlovali v nebezpečných a nejistých dobách.

K hradišti půjdete okolo kaple, která byla postavena v novorománském slohu roku 1865 a kolem roku 1900 byl jednoduchý interiér doplněn o zvonici. Kaple je přístupná příležitostně.

Časová náročnost: 2 – 3 hodiny

Povaha terénu: Cesty jsou písčivé občas s kameny či kořeny. Od rozhledny se dá vrátit na dolní cestu k řece zkratkou, která se v jednom místě zužuje na úzkou kamenitou pěšinu v prudkém svahu. Za deště to může klouzat.

Dostupnost: Nejbližší autobusovou zastávkou je Soběslav, hvízdalka. Poblíž se dá i parkovat. Do bližšího výchozího bodu se dá pokračovat autem směrem na Nedvědice. Projedete chatovou oblastí a po pravé straně na okraji lesa uvidíte parkoviště.

Odkaz na lokalitu na stránce Enviroskopu najdete zde: <http://http://www.enviroskop.cz/?hradiste-svakovwww.enviroskop.cz/?hradiste-svakov>

Vybrali pro vás Romana Panská a Edvard Sequens

POZVÁNKY NA AKCE

Mezinárodní noc pro netopýry 2020 – akce v jižních Čechách

Třeboň – hráz rybníka Svět a okolí

V pátek 28. srpna od 20:00 do 22:00 hod.

Program: přednáška o biologii a ochraně netopýrů, diskuze, ukázka práce s ultrazvukovým detektorem
Pořádají: ČESON, město Třeboň (v rámci projektu Turistické poznávání regionu)

Kontakt: simeklukas@seznam.cz, 602763112 (Lukáš Šimek)

Zřícenina hradu Orlík nad Humpolcem (okr. Pelhřimov)

V pátek 28. srpna od 19:00 do 21:30 hod.

Program: hry pro děti v areálu hradu, přednáška s promítáním, odchyt netopýrů do sítí, ukázka práce s detektorem, ukázka handicapovaných netopýrů

Pořádají: ČESON, Sdružení Zelené srdce z.s., Castrum o.p.s. - Správa hradu Orlík

Kontakt: cepakova@seznam.cz, 732615295 (Eva Cepáková)

Přehled akcí v jiných regionech najdete na https://ceson.org/document/MNN_2020_prehled.pdf

Zelené úterky

Calla vás srdečně zve na besedu

Tak ty bys chtěl chodit krajinou?

Se zooložkou Simonou Polákovou

(Fórum ochrany přírody)

Kouskujeme krajinu, jak nám to vyhovuje. Liniové stavby mohou pro jiné druhy živočichů představovat smrtící past, ale někdy i životní příležitost. Jak z toho pro přírodu vytěžit co nejvíc?

V úterý 15. září 2020

od 17:30 hodin

v klubu Horká vana, Česká ul. 7, České Budějovice

Více informací:

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, Fráni Šrámka 35, České Budějovice

tel.: 384 971 930, calla@calla.cz, <http://www.calla.cz>

Tento projekt je spolufinancován Statutárním městem České Budějovice.

Calla Vás srdečně zve na **přírodovědnou vycházku**

„Výprava k Dobrovodskému potoku“

S entomology **Vojtěchem Kolářem** (PřF JU & BC AV ČR) a **Jiřím Řehounekem** (Calla)

Přírodovědná vycházka podél Dobrovodského potoka z Třebotovic do Dobré Vody zaměřená především na vodní živočichy. Vycházka s odborným výkladem je vhodná i pro děti a potrvá dvě až tři hodiny. Trasa bude sjízdná pro dětské kočárky. Cedníky a vodní sítky vítány.

Sobota 19. 9. 2019 od 9:30 hod.

Sraz účastníků na zastávce českobudějovické MHD Třebotovice – rozcestí
(spoj č. 10, příjezd 9:22)

Calla Vás srdečně zve na **přírodovědnou vycházku**

„Kroužkování u Zdráhanky“

Se ornitologem **Petrem Veselým** (PřF JU) a entomologem **Jiřím Řehounekem** (Calla)

Přírodovědná vycházka k rybníku Zdráhanka u Haklových Dvorů bude zaměřená především na odchyt, kroužkování a určování ptactva. Vycházka s odborným výkladem je vhodná i pro děti a potrvá dvě až tři hodiny. Trasa bude sjízdná pro dětské kočárky.

Sobota 3. 10. 2019 od 9:15 hod.

Sraz účastníků na zastávce českobudějovické MHD Haklovy Dvory (spoj č. 1, příjezd 9:07)

Tento projekt je spolufinancován Statutárním městem České Budějovice.

Borovanské pondělky

Calla Vás srdečně zve na besedu

České stopy v krajině dolnorakouských Novohradských hor

s historikem Jiřím Oesterreicherem

Na druhé rakouské straně Novohradských hor je oblast nazývaná Čechy již od dob Františka Palackého „Vitorazskem“. Je to zvláštní krajina, stále tak trochu „česká“ – vždyť je dokonce dějištěm několika českých pověstí a místem, kde dlouho zněla čeština. Konečně i rybníky tu zakládala česká šlechta...

Pondělí 21. září 2020 od 18:00 hodin

**v Podzámčí, v prostorách
Komunitní školy Borovany**

Více informací:

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, Edvard Sequens
tel.: 602 282 399, edvard.sequens@calla.cz, www.calla.cz

Nuclear Energy Conference 2020

Jaderná energetika v čase globální změny klimatu

Každým rokem patrnější projevy globální změny klimatu a stále naléhavější varování vědecké komunity před možností vážných dopadů v příštích dekádách posilují potřebu veřejné debaty o různých aspektech problému. Jedním z nich je možná role jaderné energetiky při snižování emisí skleníkových plynů. Diskusi v tomto případě ovlivňuje fakt, že ekonomické a bezpečnostní problémy, které zapříčinily stagnaci jaderné energetiky, stále nejsou vyřešeny.

V České republice probíhá rychlá příprava na stavbu nového reaktoru v Dukovanech, který je zároveň označován za základní nástroj strategií ochrany klimatu. Není však jaderná energetika příliš drahá na to, aby mohla skleníkové plyny účinně omezit? Nemůžou vysoké útraty za nové reaktory zablokovat efektivnější řešení? Jak ovlivní změna klimatu provoz jaderných elektráren? Lze pokrýt současné energetické potřeby při útlumu jaderné energetiky i fosilních paliv?

Cílem mezinárodní konference **NEC 2020 „Jaderná energetika v čase globální změny klimatu“** je za účasti zahraničních i českých expertů podrobně diskutovat právě tyto otázky, které mají zásadní význam pro omezování emisí skleníkových plynů i pro další perspektivu jaderné energetiky nejen v České republice.

Datum a místo konání:

úterý 6. října 2020, 10 až 16.30 hodin

Smetanův sál Autoklubu ČR, Opletalova 29, Praha

Aktuální informace o konferenci a přihlašovací formulář najdete na www.nec2020.eu.

Akci pořádají
Hnutí DUHA, Calla – Sdružení
pro záchranu prostředí
a Jihočeské matky.

Exkurze napříč národními parky Šumava a Bavorský les 2020

Zajímá vás, jak se vyvíjí příroda, když se jí nechá prostor a čas? Chtěli byste poznat středoevropskou divočinu na vlastní oči a kůži a porozumět tomu, v čem je její nedocenitelná hodnota?

Zaznamenali jste spory o kácení v národním parku Šumava a chtěli byste se přímo v terénu dozvědět více? Chcete se přesvědčit, zda se les po napadení kůrovcem sám obnovuje?

Pokud odpovídáte ano, přihlaste se na jednu z našich exkurzí. Hnutí DUHA již více než pětadvacet let

aktivně usiluje o kvalitnější ochranu přírody v národním parku. Letos pro vás již pojednadvacáté připravuje několik možností, jak se přiblížit šumavské divočině.

Jedna čtyřdenní, dvě víkendové a jedna jednodenní exkurze, **vždy pod vedením odborného průvodce**. Pokaždé **do nejvzácnějších míst obou národních parků** včetně těch běžně nepřístupných. Vyberte si některou z nich.

Termíny a místa exkurzí

- 21. - 23. 8. 2020 [Exkurze napříč Šumavskými pláněmi: Modravské slatě a Ptačí potok](#)
- 26. - 31. 8. 2020 [Velká exkurze napříč národními parky Šumava a Bavorský les](#)
- 4. - 6. 9. 2020 [Exkurze napříč jižním masivem národního parku Šumava: Plechý, Trojmezenský prales a Smrčina](#)

Další informace najdete na <https://www.hnutiduha.cz/akce/exkurze-napric-narodnimi-parky-sumava-bavorsky-les-2020>.

Hnutí DUHA

Místní skupina České Budějovice

Vás zve na besedu

Chemie v potravinách

s *MUDr. Miroslavem Štou* z *Centra pro životní prostředí a zdraví*

Jaké chemické látky se v potravinách přirozeně vyskytují a jaký mají význam pro zdraví? V jakých potravinách se můžeme setkat s přírodními toxiny? Jaké chemikálie se mohou uvolňovat z obalů, nádobí nebo kuchyňského náčiní?

Dům U Beránka, Krajinská 35, České Budějovice

v úterý 8. září 2020 od 17.30 hodin

vstup zdarma

„Tato akce je spolufinancována statutárním městem České Budějovice v rámci sítě Krasec,,“

Průvod: Za budoucnost bez uhlí

Kdy: 5. 9. 12:00 - 14:00

Kde: Počerady Elektrárna

Průvod: Shromáždíme se po 11. hodině u vlakové zastávky Počerady a poté se společně přesuneme na parkoviště před elektrárnou Počerady. Přesun bude po celou dobu probíhat po chodníku a nebudeme zasahovat do silnice. Provoz elektrárny, pohyb zaměstnanců, nezúčastněných, ani aut nebude blokován. Po několika proslovech se shromáždění po chodníku přesune na vlakovou zastávku Volevčice, kde se rozpustí

Chceme dýchat čistý vzduch, žít ve zdravých městech, v zemi se vzkvétající, neničenou přírodou. Potřebujeme zdravější a udržitelnější zemědělství, čistší města, lepší hromadnou dopravu, moderní a konkurenceschopný průmysl a kvalitnější výrobky.

V tuto chvíli však tuny prachu, emise síry, rtuti a jiných škodlivých látek a miliony tun skleníkových plynů, které staré uhelné elektrárny chrlí do ovzduší, poškozují naše plíce, škodí lesům, kontaminují řeky i půdu a ničí křehkou rovnováhu světového klimatu, na kterém závisí život nás všech. Ohrožují vše, na čem nám záleží. Brání rozvoji a prosperitě našich regionů. Většina politiků mezitím jen tiše přihlíží, jak

dochází k destrukci životního prostředí a ohrožování zdraví lidí kvůli zisku pro velké energetické korporace a několik uhlobaronů, kteří si navíc své miliardové odměny vyvádí do daňových rájů.

I přesto je evidentní, že uhlí jako zdroj energie končí. Již 14 evropských zemí se rozhodlo od uhlí úplně upustit. Také v České republice se naprostá většina lidí shoduje, že není otázka zda, ale kdy a jak se uzavře poslední důl a poslední elektrárna, včetně té největší, zastaralé elektrárny Počerady. Ta každý rok vypustí téměř tolik CO₂ jako všechna nákladní auta u nás a kvůli znečištění ovzduší způsobí ročně 111 předčasných úmrtí.

Přechod z uhelné energetiky na čistou musí být spravedlivý a sociálně citlivý zejména k těm, kteří v uhelném průmyslu pracují. Nesmí se stát, že peníze na transformaci zmizí v podobě dividend v daňových rájích či v podobě bonusů na účtech vysokých manažerů. Pojdme ukázat, že nám na naší budoucnosti záleží.

Proto musíme

- co nejdříve přestat s těžbou a spalováním uhlí
- zajistit sociálně ohleduplný a spravedlivý přechod k obnovitelným zdrojům energie pro regiony a všechny jejich obyvatele
- odstavit elektrárnu Počerady, která je na hranici technické životnosti

Máme prostředky, technologie, podporu. Umíme to bez uhlí. Zdravá budoucnost nás všech záleží na krocích, které uděláme nyní. Co máme dělat, víme, stačí začít.

Zpravodaj **Ďáblík** pro své členy a přátele vydává:

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí

Naše adresa: Fráni Šrámka 35, 370 01 České Budějovice

Telefony: 384 971 930, 387 311 381 • **Fax:** 384 971 939

E-mail: calla@calla.cz • **Internet:** <http://www.calla.cz> • Calla je také na [Facebooku](#)

Naše konto: 3202800544 / 0600 GE Money Bank, pob. České Budějovice

IČO: 62536761

Články do dalšího čísla posílejte do 10. září 2020 na edvard.sequens@calla.cz.

Databázi odběratelů spravuje Romana Panská. Chcete-li se přihlásit k pravidelnému odběru **Ďáblíka**, pište na romana.panska@calla.cz. Nechcete-li naopak dostávat tento zpravodaj, napište nám a my Vás vymažeme z adresáře.

Všechna starší čísla občasníku **Ďáblík** najdete na webových stránkách Cally.

Líbil se Vám Ďáblík? Pomozte nám s jeho šířením!

Pošlete ho svým přátelům s nabídkou na pravidelný odběr do e-mailové schránky.

Můžete nám také přispět na vydávání.

Použijte číslo účtu 3202800544 / 0600 a variabilní symbol: 111.

Děkujeme!